

Sygn. akt III KK 308/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Rafał Małarski (sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie D. D.,
dotyczącej wyroku łącznego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 17 września 2015r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 6 marca 2015r., utrzymującego w mocy
wyrok łączny Sądu Rejonowego w B. z dnia 3 grudnia 2014r.,

1) uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok
łączny Sądu Rejonowego w B. i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw.
z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza
postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

2) obciąża Skarb Państwa kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B., wyrokiem łącznym z 3 grudnia 2014 r.: a) połączył kary
pozbawienia wolności orzeczone wobec D. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z 8
lutego 2013 r. (karę roku i 2 miesięcy za czyn popełniony 6 czerwca 2007 r.) i

wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z 17 maja 2013 r. (karę roku i 8 miesięcy za przestępstwo popełnione w okresie 25 – 26 sierpnia 2012 r.) i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności; b) na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie odnośnie wydania wyroku łącznego co do dwóch wyroków Sądu Rejonowego w B. – z 5 września 2013 r. (orzeczone nim karę 2 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby i grzywnę za czyn popełniony 14 grudnia 2012 r.) i z 18 lipca 2013 r. (orzeczone nim karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności za czyn popełniony 22 lutego 2013 r.). Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2015 r. apelacji skazanego, utrzymał w mocy pierwszoinstancyjny wyrok, uznając złożony środek odwoławczy za oczywiście bezzasadny.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł na korzyść skazanego, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa procesowego, to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez nienależytą kontrolę odwoławczą, polegającą na utrzymaniu w mocy wyroku łącznego obejmującego wyroki objęte wcześniej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 28 lipca 2014 r., – co stanowi bezwzględnie przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.”. W konsekwencji skarżący zażądał uchylenia wyroków Sądów obu instancji oraz umorzenia postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja zasługiwała na uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron z racji swej oczywistej zasadności (art. 535 § 5 k.p.k.).

Ukonstytuowany w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. bezwzględny nakaz umorzenia postępowania karnego, gdy wcześniejsze postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone (*res idicatae*), ma pełne odniesienie do postępowań w przedmiocie wydania wyroku łącznego (zob. wyroki SN z: 17 listopada 2004 r., V KK 326/06; 3 października 2005 r., V KK 151/05; 30 listopada 2011 r., II KK 149/11, OSNKW 2011, z. 12, poz. 113; 10 lipca 2013 r., II KK 14/13). Uściślając na użytek niniejszej sprawy wyrażone w dotychczasowych

judykatach zapatrywania, wolno stwierdzić, że warunkiem zachowania wymaganej w komentowanym układzie procesowym tożsamości podmiotowo-przedmiotowej obu postępowań w kwestii wydania wyroku łącznego, poza tą samą osobą skazanego, jest odnoszenie się w obu procesach do tych samych wyroków jednostkowych, przy czym nie ma znaczenia prawnego, w jaki sposób oba wyroki łączne zostały ukształtowane, to jest w jakiej konfiguracji połączono w nich poszczególne skazania i co do których wyroków jednostkowych nie dostrzeżono możliwości ich połączenia, co skutkowało umorzeniem w tym zakresie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. Dlatego uprawniony jest pogląd, że **irrelevantne jest to, że wskutek uchylenia dotkniętego bezwzględny uchyleniem z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. zaskarżonego wyroku łącznego i umorzenia w tej materii postępowania pozostanie w obrocie prawnym wcześniejszy wadliwie skonstruowany wyrok łączny; nie jest ważne, że z określonych przyczyn – na ogół ściśle jurydycznych – rysuje się niemożność jego wzruszenia w przyszłości.**

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, trzeba zauważyć, że rzeczywiście podstawę wymienionego w zarzucie kasacyjnym wyroku łączny Sądu Rejonowego w B. z 28 lipca 2014 r. stanowiły te same wyroki jednostkowe, które obejmował zaskarżony wyrok łączny. W tym poprzednim wyroku łącznym doszło jednak do połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w B. z 17 maja, 18 lipca i 5 września 2013 r. i wymierzenia D. D. kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności oraz – na podstawie art. 572 k.p.k. – do umorzenia postępowania co do wyroku Sądu Rejonowego w P. z 8 lutego 2013 r. Nie ulega zatem wątpliwości, że w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza przewidziana w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Tylko dla porządku trzeba odnotować, że zagadnienie wadliwości skonfigurowania skazań w zaskarżonym wyroku łącznym nie stało się z oczywistych względów przedmiotem rozważań w niniejszym postępowaniu kasacyjnym. Co najwyżej warto wspomnieć, w celu w istocie edukacyjnym, że przy uznaniu, iż pierwszym chronologicznie wyrokiem jednostkowym był wyrok z 8 lutego 2013 r., należało wyrokiem łącznym objąć nie tylko wyrok z 17 maja 2013 r., ale również i wyrok z 5 września 2013 r. (dotyczył on wszak przestępstwa

popelnionego 14 grudnia 2012 r., a więc przed datą pierwszego wyroku). Skazanie tym ostatnim wyrokiem D. D. na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie stało na przeszkodzie wymierzeniu mu kary łącznej o charakterze bezwzględny (art. 89 § 1a k.k., który wszedł w życie 8 czerwca 2010 r.).

W tym stanie rzeczy – wyrażając na koniec ubolewanie nad mało wnikliwym rozpoznaniem osobistej apelacji skazanego, w której wprost poinformował instancję odwoławczą o zapadłym w dniu 28 lipca 2014 r. wyroku łącznym – Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok łączny i umorzył postępowanie (art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.). O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 632 pkt 2 k.p.k.